

CIJFERS & CENTEN

Kluisgat 153
9732EW Groningen
06 – 38 90 07 29
info@cijfersencenten.nl
www.cijfersencenten.nl

99 dingen die je moet weten over werknemers met financiële problemen.

CIJFERS & CENTEN

Want iedereen verdient financiële rust

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de schuldproblemen onder werknemers toe nemen. Het ziekteverzuim neemt hierdoor toe. Uit onderzoek blijkt dat **1 op de 6 verzuimgevallen als achterliggende oorzaak een financieel probleem heeft**. Veel werkgevers zijn zich niet bewust van de oorzaken, mede doordat de werknemer door schaamte niet open is over zijn situatie.

Bij veel werkgevers is er onzekerheid over het wel of niet helpen van je werknemers. Hierbij 99 dingen die je moet weten over werknemers met financiële problemen. Vragen? Neem dan contact op!

Drempels

Mensen wachten vaak met hulp inroepen tot de problemen heel hoog zijn opgelopen. De oorzaak hiervan zijn drempels. Hieronder de 6 belangrijkste drempels.

1. Kosten

Mensen hebben al financiële problemen. Waar moeten ze het geld vandaan halen om hulp in te roepen? Dat de kosten van schulden hoog zijn en hulp inroepen vaak snel uit kan is vaak niet bekend.

2. “Ik moet het zelf kunnen”

Nederlanders hebben de overtuiging dat ze zelf hun financiën moeten kunnen beheren. Hier staat tegenover dat het grootste deel nooit geleerd heeft HOE ze dit moeten doen. Een beetje vreemd is het wel. We nemen allemaal autorijles voor we auto gaan rijden, maar niemand leert met zijn financiën omgaan voordat we dat zelfstandig moeten doen.

3. Schaamte

Mede door de overtuiging dat ze het zelf moeten kunnen is de schaamte wanneer ze het niet kunnen groot. Een groot deel van de Nederlanders heeft schulden of geen grip op zijn geld, maar bijna niemand durft dit toe te geven.

4. Privacy

Nederlanders delen liever niet hun persoonlijke gegevens. Mede omdat ze zich schamen en omdat ze bang zijn voor een oordeel.

5. Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

De gemeentelijke kredietbank heeft geen goed imago. Mensen willen er niet gezien worden en horen negatieve berichten over de geboden hulp. Hierdoor is de drempel

om zich te melden bij het GKB heel hoog en wachten mensen hiermee tot het onvermijdelijk is.

6. Taboe

Het taboe woord wordt gebruikt wanneer we niet open praten over een bepaald onderwerp. Over je financiën praten is een taboe. Zeker wanneer het niet zo goed gaat. Mensen schamen zich hiervoor of vinden dat het niemand anders iets aangaat. Ook programma's op tv dragen hier aan bij.

Cijfers & Ontwikkelingen

Bron: Verschillende onderzoeken Nibud

7. Financiële problemen op de werkvloer

79% van de bedrijven heeft te maken met financiële problemen van werknemers

8. Inkomen vs. Schuldsanering

In 2008 had 2% aanvragers van schuldhulpverlening een bovenmodaal inkomen, vanaf 2009 gemiddeld 25%.

9. Inkomen vs. Schuldsanering

In 2007 had 10% van de aanvragers van schuldhulpverlening inkomen uit werk. In 2013 was dit 49%.

10. Problematische schulden

5 tot 7% van de Nederlandse huishoudens hebben te maken met een problematische schuld, daarnaast loopt 10 tot 13 % risico op een problematische schuld.

11. Inkomensterugval

25% van de Nederlanders hebben de afgelopen drie jaar een terugval in inkomen meegemaakt. Bijna de helft komt na de inkomensterugval moeilijk rond en is de grip op zijn financiën kwijt.

12. Financiële zorgen

Ruim negen op de tien Nederlanders (92 procent) voelt zich wel eens somber, meestal door financiële zorgen (47 procent).

13. Financiële opvoeding

Volwassenen die als kind niet van hun ouders geleerd hebben goed met geld om te gaan, hebben twee keer zo vaak betalingsachterstanden. Betalingsproblemen komen bij deze volwassenen maar liefst drie keer zo vaak voor.

14. Top 3 oorzaken betalingsachterstand

Mijn vaste lasten zijn te hoog (27%)
Als gevolg van inkomensdaling (26%)
Ik had te hoge zorgkosten (22%)

Instellingen

Verschillende instellingen houden zich bezig met mensen met financiële problemen.

15. Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

Het GKB is er voornamelijk voor het uitvoeren van schuldregelingen. Daarnaast bieden de meeste GKB's budgetbeheer en bewindvoering. (zie bij mogelijkheden die uitleg over deze vormen van hulp) Ook is er vaak enige aandacht voor preventie d.m.v. trainingen. **Het GKB biedt geen oplossingen voor mensen met dreigende betalingsproblemen en bieden geen budgetcoaching.** Daarnaast is de drempel om zich te melden bij het GKB vaak erg hoog. Toch stuurt 74% van de werkgevers werknemers met financiële problemen door naar het GKB.

16. Vrijwilligersorganisaties

Er zijn verschillende vrijwilligersorganisaties die zich bezig houden met hulp inzake financiën/schulden. Dit kan een goede oplossing zijn. Helaas is ook de drempel naar deze organisaties hoog. Daarnaast werken hier vrijwilligers met een beperkte opleiding en mogelijkheden.

17. Voedselbank

De Voedselbank verzamelt levensmiddelen en stelt deze gratis ter beschikking aan huishoudens die onvoldoende in hun levensbehoefte kunnen voorzien.

18. Flankerende hulp

Regelmatig is er meer aan de hand als alleen financiële problemen. Deze kan opgemerkt worden door de budgetcoach die hier flankerende hulp voor inroept. Je

kunt hierbij denken aan huiselijk geweld, verslavingsproblematiek of psychische klachten.

Mogelijkheden

19. Budgetbeheer

Alle financiële zaken worden uit handen genomen en de klant krijgt alleen nog een week- of maandbudget. Dit is op vrijwillige basis. Bij het GKB kan het ook enige tijd verplicht zijn.

20. Bewind voering

Er zijn twee vormen van bewind voering. Beschermingsbewind en WSNP bewind. Beschermingsbewind; Alle financiële zaken worden uit handen genomen en de klant krijgt alleen nog een week- of maandbudget. Dit gebeurt naar aanleiding van een uitspraak van een rechter en is in principe voor altijd. Mits degene onder bewind kan aantonen weer zelfredzaam te zijn. Deze vorm van bewind is bedoeld als bescherming van de klant. Vaak is er sprake van een verstandelijke beperking en of andere problematiek.

WSNP bewind voering wordt ingezet als er een WSNP traject ingegaan wordt (zie ook verder bij schuldsanering). Dit traject duurt 3 jaar en heeft als doel ervoor zorg te dragen dat de schuldeisers zoveel mogelijk van hun schuld terug betaalt krijgen.

21. Budget coaching

Bij budget coaching wordt er 1 op 1 gewerkt aan de zelfredzaamheid van de klant. Budget coaching kan ook ingezet worden bij mensen die nog geen financiële problemen hebben. Er wordt zowel gecoacht op kennis en vaardigheden als op gedrag.

22. Budgettraining

Een training waar in een groep gewerkt wordt aan de zelfredzaamheid van de deelnemer. Zowel op gebied van kennis en vaardigheden als op gedrag.

Schulden

Verzamelnaam voor alle betalingsverplichtingen die een persoon heeft. Dit kan een betalingsachterstand zijn van een vaste last, maar ook een lening.

23. Kosten van schulden

Een incassobureau mag incassokosten berekenen. Dit is minimaal € 40,-, ook als de rekening maar €25,- bedraagt. Om het nog maar niet te hebben over de kosten van een deurwaarden of beslaglegging. Wanneer je een boete niet betaalt loopt het nog sneller op. Een boete van € 250,- wordt al snel € 1000,-.

24. Zorginstituut

Wanneer iemand zijn zorgpremie meer dan 6 maanden niet heeft betaald wordt deze overgedragen aan het zorginstituut. Deze gaat de premie dan via het inkomen van die persoon inhouden (zie ook loonbeslag) Er moet wel een boete betaald worden bovenop de premie. Totaal betaald de klant bijna € 160,- per maand en is niet (meer) aanvullend verzekerd.

LET OP! Wanneer er binnen de 6 maanden wel een betalingsregeling wordt afgesproken wordt overdracht naar het zorginstituut vaak gestaakt en zal de persoon ook de boete niet hoeven te betalen.

25. Incassobureau

Een bedrijf kan een vordering uit handen geven aan een incassobureau. Daarnaast kopen incassobureaus schulden in bulk op. Ze betalen hier dan een percentage van de schuld voor. De minimale kosten die een incassobureau rekent zijn € 40,-.

Iedereen mag een incassobureau beginnen en er zijn dan ook veel misstanden. De Consumentenbond heeft daarom het Meldpunt Incasso geopend.

<http://www.consumentenbond.nl/campagnes/incasso-meldpunt/>

26. Deurwaarder

Wanneer het incassobureau geen afspraken met de schuldenaar kan maken of deze komt de gemaakte afspraken niet na kan het incassobureau deze schulden overdragen aan de deurwaarder. Die gaat kijken of er beslag gelegd kan worden op inkomen en/of inboedel. Hiervoor is wel tussenkomst van de rechter nodig. Vaak werken deurwaarders en incassobureaus intensief samen of hebben ze zelfs dezelfde eigenaren.

27. Betalingsachterstand

Achterstand in de betaling van (meestal) vaste lasten. Dit kan bijvoorbeeld een niet betaalde premie van een zorgverzekering zijn of een niet betaalde termijn van de energie.

28. Betalingsregeling

Afspraken over betalen van een betalingsachterstand. Deze kan gemaakt worden met het bedrijf of met een incassobureau of deurwaarder. Vaak zijn er dan al wel bijkomende kosten die het bedrag van de betalingsachterstand verhoogd.

29. Loonbeslag

Wanneer er geen afspraken gemaakt worden over de schulden of de schuldenaar komt deze niet na kan de deurwaarder naar de rechter stappen om beslag te leggen op het inkomen van de schuldenaar. Lees ook beslagvrije voet.

30. Beslag op roerende goederen

Wanneer er geen afspraken gemaakt worden over de schulden of de schuldenaar komt deze niet na kan de deurwaarder naar de rechter stappen om beslag te leggen op de inboedel van de schuldenaar.

31. Beslagvrije voet

De beslagvrije voet is het minimum aan inkomen dat beschikbaar moet blijven voor levensonderhoud van een schuldenaar. Om deze te berekenen moet de schuldenaar documenten aanleveren. Dit gebeurt vaak niet waardoor de beslagvrije voet verkeerd berekend wordt. Dit zorgt vaak weer voor betalingsproblemen op een ander vlak.

Oorzaken schulden

Vaak is een zogenoemd life event een oorzaak van schulden. Daarnaast zijn er verschillende soorten schulden. Het verschil zit hier ook in de oorzaak van de schulden. Elke oorzaak vraagt om een andere aanpak.

32. Overlijden partner

Uit onderzoek van TNS NIPO blijkt dat slechts 25% van de stellen echt voorzieningen hebben getroffen in het geval van overlijden. Dat is dan ook de reden dat er vaak problemen ontstaan na overlijden van de partner. Deze problemen worden vaak versterkt wanneer de overleden partner de financiën van het gezin beheerde.

33. Scheiden/uit elkaar

Ongeveer een derde van de huwelijken eindigt in een echtscheiding. (Bron: CBS) Daarnaast zijn er nog vele huishoudens die wel de kenmerken hebben van een

huwelijk maar waarbij dit niet officieel is gemaakt met een huwelijk. De financiën zijn vaak wel net zo in elkaar verbonden als wanneer het om een huwelijk gaat. Vaak daalt voor beide partners het besteedbaar inkomen en moet het bestedingspatroon worden aangepast. Dit is niet eenvoudig. Ook hier zie je dat vaak 1 persoon de financiën beheerde en de ander dit geheel(opnieuw) moet leren.

34. Wijziging van woonsituatie

Of je nu voor het eerst op jezelf gaat wonen, je eerste of je tweede huis koopt, vaak worden de financiële gevolgen onderschat. De hoogte van de te betalen hypotheek of huur is duidelijk, maar andere bijkomende zaken zijn lang niet altijd duidelijk.

35. Werkeloos/arbeidsongeschikt raken

Beide betekent over het algemeen een flinke inkomensdaling. Uit onderzoek van het Nibud blijkt dat mensen die niet voorbereid zijn om deze scenario's vaak in financiële problemen komen. Slechts 2 op de 5 bereiden zich voor. 64% van de ondervraagden geeft aan niet te weten hoe ze niet moeten voorbereiden.

36. Pensionering

Ook hier gaat het vaak weer om een inkomensdaling. Dat in combinatie met het feit dat het moeilijk is je levensstijl naar beneden aan te passen en er regelmatig geen inzicht is in de financiën en rechten en plichten zorgt ervoor dat ook na pensionering financiële problemen kunnen ontstaan.

37. Kinderen krijgen

Het krijgen van kinderen brengt een hoop veranderingen met zich mee. Je kunt over bijna al deze veranderingen lezen in tijdschriften, boeken en op internet. Maar er wordt maar weinig aandacht besteed aan de financiële gevolgen van kinderen krijgen. Terwijl deze vaak groot zijn. Mensen lopen voorzieningen waar ze recht op hebben mis of krijgen door gebrek aan inzicht in de financiën financiële problemen.

38. Onvoldoende kennis en vaardigheden

In de praktijk kom ik mensen tegen die niet weten hoe ze inzicht in hun financiën kunnen krijgen, daarnaast weten ze vaak niet waar ze recht op hebben. Ze hebben dit vaak nooit geleerd. Het bijbrengen van kennis maakt hierin een groot verschil.

39. Gedrag

Wederom vanuit de praktijk maar ook onderzocht door het Nibud; het gedrag van mensen draagt sterk bij aan het ontstaan van financiële problemen. Het Nibud spreekt van een korte termijn visie tegenover een financiële planning op langere termijn. Mijn ervaring is dat mensen vast zitten in hun gewoonten en daarom niet bewust keuzes maken.

Soorten schulden

Er zijn verschillende soorten schulden. Het verschil zit hem vaak in de oorzaak van de schulden. Elke oorzaak vraagt om een andere aanpak.

40. Overlevingsschulden

Als er hoge vaste lasten zijn in verhouding tot wat er verdient wordt en dit is langere periode het geval dan ontstaan en vaak betalingsproblemen. Dit worden overlevingsschulden genoemd. Deze soort schulden komen vaak voor bij een minimum inkomen.

41. Overbestedingsschulden

De schulden die ontstaan door overbesteding komen vaak voor. In principe is er genoeg geld om rond te komen maar toch lukt dat niet doordat er te veel uitgegeven wordt. De uitgaven zijn te hoog in verhouding tot het inkomen. Regelmatig is er een krediet afgesloten die eigenlijk niet betaald kan worden.

42. Aanpassingsschulden

Aanpassingsschulden ontstaan als er een verandering is in het inkomen of de gezinssituatie. Bijvoorbeeld door werkeloos of arbeidsongeschikt raken maar ook scheiden of het overlijden van de partner. Zie voorbeelden boven.

43. Compensatieschulden

De compensatieschulden komen soms voort uit psychische problemen. Bijvoorbeeld een gokverslaving of drugsproblemen. Maar constant spullen kopen voor je kinderen om de scheiding “goed te maken” is ook een voorbeeld.

Belastingen – Toeslagen

44. Toeslagen

Toeslagen zijn aanvullingen op het inkomen van mensen met een (relatief) laag inkomen. Er zijn er vier; Huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en kinderopvangtoeslag. Zie verderop de uitleg van de toeslagen. Toeslagen moeten mensen zelf aanvragen! Dit kan in beperkte mate ook nog met terugwerkende kracht.

45. Toeslagpartner

Het recht op en de hoogte van de toeslagen zijn afhankelijk van verschillende factoren. Eén daarvan is of er een toeslagpartner is. Er zijn verschillende situaties waarin je elkaars toeslagpartner bent. Hiervoor is ook een hulpprogramma.

<http://www.belastingdienst.nl/rekenhulpen/toeslagpartner/>

46. Huurtoeslag

Aanvulling op het inkomen om de huur te kunnen betalen. Het moet gaan om een zelfstandige woonruimte. Het inkomen mag niet hoger zijn dan € 22.100,- voor alleenstaanden of € 30.000,- voor toeslagpartners. De rekenhuur is minimaal € 231,87 en maximaal € 710,68 per maand vanaf 23 jaar en minimaal € 231,87 en maximaal € 409,92 per maand tot 23 jaar. (Rekenhuur is kale huur + servicekosten) Ook mag het vermogen niet hoger zijn dan € 24.437,- voor een alleenstaande of € 48.874,- voor toeslagpartners. (Cijfers 2016)

47. Zorgtoeslag

Aanvulling op het inkomen om de zorgpremie te kunnen voldoen. Het inkomen mag niet hoger zijn dan € 27.012,- voor een alleenstaande of € 33.765,- voor toeslagpartners. Het maximale bedrag aan zorgtoeslag is € 83,- voor een alleenstaande en € 158,- voor toeslagpartners. Ook mag het vermogen niet hoger

zijn dan € 106.941,- voor een alleenstaande of € 131.378,- voor toeslagpartners.
(Cijfers 2016)

48. Kind gebonden budget

Aanvulling op het inkomen om de kosten van kinderen te kunnen betalen. In tegenstelling tot de kinderbijslag krijgt de ouder dit niet automatisch. De inkomensgrens is afhankelijk van het aantal kinderen. Voor alleenstaande ouders is er maximaal 3066,- extra kind gebonden budget. Dit is afhankelijk van het inkomen en in plaats van de voormalige alleenstaande ouder korting op de inkomstenbelasting.

49. Kinderopvangtoeslag

Aanvulling op het inkomen om de kosten van de kinderopvang te kunnen betalen. Dit moet wel een erkende kinderopvang zijn.

LET OP! Dit moet binnen 3 maanden aangevraagd worden en kan niet met terugwerkende kracht aangevraagd worden

50. Toetsingsinkomen

Dit is het geschatte inkomen over een jaar. Dit wordt gebruikt voor de toeslagen en voorlopige teruggaaf. Veel voorkomende fouten zijn het inkomen netto opgeven i.p.v. bruto en wijzigingen in het inkomen niet doorgeven

51. Terugbetalen toeslagen

Wanneer je toeslagen aanvraagt schat de belastingdienst aan het begin van het jaar het inkomen. Op basis daarvan bepalen ze het bedrag aan toeslagen dat je krijgt. De belastingdienst kan dit verkeerd schatten of er kan gedurende het jaar iets veranderen. Veel gemaakte fout is dat mensen de wijzigingen niet aan de belastingdienst doorgeven. Vaak kunnen er wel betalingsregelingen getroffen worden voor het terugbetalen.

Belastingen – Inkomstenbelasting

52. Heffingskortingen

Naast de toeslagen zijn er heffingskortingen. Deze zijn vaak minder bekend. Een heffingskorting is een korting op de te betalen belasting. Je betaalt dus per saldo minder belasting. Er zijn verschillende heffingskortingen, de belangrijkste worden hier onder beschreven.

53. Algemene heffingskorting

Deze heffingskorting heeft iedereen recht op. Wanneer je inkomen hebt, zowel uit arbeid als uit uitkering, wordt dit automatisch verrekend.

LET OP! Ook de partner zonder inkomen heeft recht op de algemene heffingskorting (€ 2.242,- in 2016). Deze moet je alleen wel zelf aanvragen door aangifte inkomstenbelasting te doen!

54. Arbeidskorting

Arbeidskorting krijg je alleen wanneer je werkt. De hoogte is afhankelijk van je inkomen. (max 2016 € 3103,-) Deze korting wordt door de werkgever automatisch verrekend. LET OP! Wanneer je meer dan 1 werkgever hebt wordt vaak maar bij 1 de arbeidskorting goed verrekend. Om het verschil terug te krijgen moet je aangifte inkomstenbelasting doen!

55. Inkomensafhankelijk combinatiekorting

Deze korting krijg je alleen wanneer je een kind onder de 12 jaar hebt EN met werk minstens € 4881,- verdient (of recht hebt op zelfstandigenaftrek). De korting wordt hoger naar mate je meer inkomen hebt. Dit in tegenstelling tot de toeslagen. Het bedrag is afhankelijk van je inkomen maar ligt tussen de € 1039,- en € 2769,- per jaar.

Sociale zekerheid

Iedereen in Nederland heeft recht op een inkomen. Er zijn verschillende mogelijkheden, van WW tot arbeidsongeschiktheid tot bijstandsuitkeringen. Hieronder de belangrijkste uitgelegd.

56. WW

De WW-uitkering is in het leven geroepen voor mensen die werkloos zijn geworden door ontslag. Naast ontslag zijn er nog een paar voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Zo moet er bijvoorbeeld minimaal een half jaar gewerkt zijn voor het ontslag. Ook moet degene beschikbaar zijn voor werk. Verder is ook de reden van ontslag van belang bij de uitkering. De hoogte en de duur van de uitkering zijn onder andere afhankelijk van het aantal jaren dat de persoon heeft gewerkt, van de leeftijd en het loon. De WW-uitkering moet zo snel mogelijk worden aangevraagd als iemand

werkloos is geworden. Aanvragen gaat via het UWV WERK bedrijf.

57. Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

WAO, WGA en IVA zijn verschillende soorten arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Welke uitkering je ontvangt is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en de hoogte van het inkomen voor de arbeidsongeschiktheid. Een arbeidsongeschiktheidsuitkering aanvragen doe je bij het UWV.

58. Bijstand

Een bijstandsuitkering is een uitkering voor personen die te weinig inkomsten hebben om van te leven. Ook voor de bijstand moet aan bepaalde voorwaarden voldaan worden. Er mag geen recht zijn op andere inkomsten en bij samenwonen (ook ongeregistreerd) mag de partner niet meer verdienen dan ongeveer €1200,- netto per maand. De bijstandsuitkering is een financieel vangnet en is bedoeld als een tijdelijke hulp. De uitkering bestaat uit een bedrag dat minimaal nodig is om aan de primaire levensbehoeften te voldoen. Hieronder worden bijvoorbeeld de kosten voor huur, kleding, voeding en de premie voor de zorgverzekering verstaan. In 2016 is de bijstandsuitkering voor alleenstaanden € 1067,22 en voor samenwonenden € 1.524,60. (Vanaf 21 jaar)

Schuldhulpverlening

Behelst alles inzake hulpverlening rondom (problematische) schulden. Schuldhulpverlening mag alleen uitgevoerd worden "om niet" ofwel er mag geen geld voor gevraagd worden. Daarom wordt dit over het algemeen door het GKB uitgevoerd. Er is een uitzondering voor bepaalde beroepsgroepen zoals notarissen en advocaten.

59. Problematische schulden

Schulden worden problematisch genoemd wanneer de schuldenaar de schulden niet in 3 jaar kan aflossen. Dit wordt berekend op basis van het inkomen en de beslagvrije voet. Het verschil hier tussen moet voldoende zijn om de schulden af te lossen in de komende drie jaar.

60. Herfinanciering

Soms zijn de schulden wel binnen drie jaar af te lossen. Het kan dan wenselijk zijn om tot een herfinanciering te komen. Omdat er geen betalingsregeling af te spreken is, om de hoogte van de te betalen rente te beperken of voor meer overzicht. De schuldenaar krijgt dan een krediet bij het GKB en deze moet hij geheel aflossen.

61. Schuldbemiddeling

Wanneer de schuldenaar de schulden niet binnen 3 jaar kan afbetalen kunnen er afspraken gemaakt worden met de schuldeisers. Schuldbemiddeling is een van de

meest uitgebreide vormen van schuldhulpverlening. Doel is binnen drie jaar schuldenvrij zijn. De Kredietbank maakt afspraken met alle schuldeisers over de te betalen bedragen. Ook maken ze de afspraak met ze dat als na drie jaar nog niet alles is afbetaald, de schuldenaar toch schuldenvrij is. Het uitgangspunt blijft echter altijd dat de schuldenaar al zijn schulden betaalt.

Schuldbemiddeling gaat vaak samen met budgetbeheer. Bovendien moet vaak een huis, auto en andere zaken van waarde verkocht worden. De schuldenaar leeft drie jaar op een heel laag inkomen, maar aan het eind is deze wel schuldenvrij.

62. WSNP

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. Er wordt eerst geprobeerd een minnelijke regeling te treffen met de schuldeisers. Wanneer dit niet lukt kan er een aanvraag gedaan worden bij de rechtbank voor de WSNP. De schuldenaar krijgt dan ook een bewindvoerder.

Struikelblokken schuldenaar en GKB

In het traject van een aanvraag voor schuldhulp doen bij het GKB zijn verschillende struikelblokken. Eerder noemde ik al de hoge drempel voor de schuldenaar om zich te melden, maar ook gedurende het traject zijn er struikelblokken.

63. Traject schuldsanering

Eerst een korte uitleg hoe het traject voor een aanvraag van schuldhulp werkt. De schuldenaar meldt zich bij het GKB. Deze vraagt de schuldenaar een overzicht te maken van zijn inkomsten, uitgaven en schulden. Daarna neemt de GKB de financiën over, het zogenoemde budgetbeheer. Er volgt een wachtperiode van 6 maanden. In deze periode doet het GKB niets anders dan het budget beheren. Er worden nog geen afspraken gemaakt met de schuldeisers. De reden van de wachttijd is dat de schuldregeling vervalt als er nieuwe schulden opduiken. Na deze 6 maanden worden de schuldeisers benaderd met een aanbod.

64. Overzicht inkomsten, uitgaven en schulden maken

Het GKB vraagt de schuldenaar een overzicht te maken van zijn inkomsten, uitgaven en schulden. Vaak is dit overzicht er niet en regelmatig heeft de schuldenaar hulp nodig om dit overzicht te maken. Het GKB biedt deze ondersteuning niet. Ze geven wel aan dat er hulp van een vrijwilliger ingeroepen kan worden. Dit werpt weer een nieuwe drempel op voor de schuldenaar.

65. Wachtperiode 6 maanden

In deze periode worden nog geen afspraken gemaakt met de schuldeisers. Gevolg is dat de schulden blijven oplopen, de deurwaarders aan de deur blijven komen en de brieven ook blijven komen. Dit heeft een negatieve invloed op de schuldenaar.

66. Communicatie

De schuldenaar heeft vaak behoefte aan veel uitleg en begeleiding. Regelmatig kom dien ik als "tolk" tussen het GKB en de schuldenaar. Omdat de uitleg op een ander niveau als het niveau van de klant wordt gedaan of omdat er onvoldoende uitleg is.

67. Werkdruk

Zoals eerder genoemd wordt de schuldenproblematiek in Nederland steeds groter. Daarnaast moeten gemeenten bezuinigen. Dit zorgt ervoor dat er steeds meer schuldenaren geholpen moeten worden met steeds minder mensen. Deze hoge werkdruk zorgt voor langere doorlooptijden en gemis aan communicatie.

Gevolgen financiële problemen voor werknemer

Iedereen gaat anders om met financiële problemen en de gevolgen zullen daarom per persoon verschillen. Onderstaande problemen lopen alle mensen met financiële problemen in meer of mindere mate tegen aan.

68. Relatieproblemen

Geldproblemen trekken een sterke wissel op de relatie. Sommige klanten melden dat ze het samen alleen nog maar over geld hebben en dat altijd op ruzie uit draait. 10 procent van de echtscheidingen wordt zelfs veroorzaakt door geldproblemen en het onvermogen om daarmee om te gaan.

69. Psychische klachten

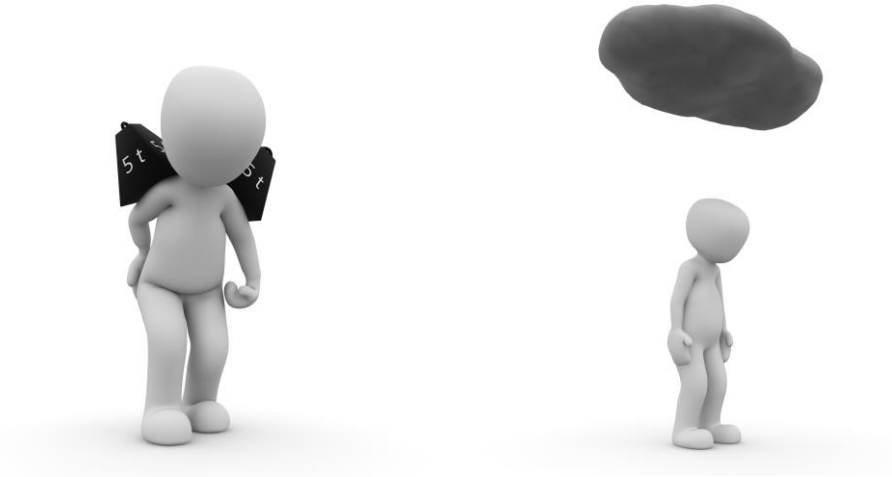
Gebrek aan concentratie is iets waarmee alle mensen met financiële problemen worden geconfronteerd. Mensen raken ook sneller geïrriteerd en raken van streek zonder reden. Er zijn mensen die in een ernstige depressie raken door hun schulden.

70. Gezondheidsproblemen

Onderzoek toont aan dat de stress tijdens een financiële crisis kan leiden tot slaapttekort, wat weer een gewichtstoename kan veroorzaken maar ook migraine en spijsverteringsstoornissen. Maar ook fysieke klachten zoals nek, schouder,

rugklachten kunnen het gevolg zijn van financiële problemen.

Gevolgen problematische schulden voor woonsituatie

71. Huisuitzetting

Wanneer de huur enige tijd niet betaald wordt kan de woningbouwcoöperatie overgaan tot huisuitzetting. Er zal altijd geprobeerd worden betalingsafspraken te maken om dit te voorkomen, maar het is geen ondenkbaar gevolg. Dit zal altijd door een deurwaarder bij de rechter aangevraagd moeten worden.

72. Gedwongen verkoop eigen woning

Wanneer de hypotheekachterstand opgelopen is heeft de bank het recht om het huis van de schuldenaar te verkopen. Dit kan onderhands of via een executieverkoop. Vaak zal er een restschuld overblijven.

73. Restschuld

Schuld die over is na de verkoop van de woning. Deze kan vaak snel oplopen bij gedwongen verkoop.

Gevolgen financiële problemen voor werkgever

Los van of je het als werkgever een privé probleem vindt of je werknemer helpt bij financiële problemen zijn er altijd gevolgen voor jou als werkgever.

In een onderzoek van het Nibud betreft het verlies aan productiviteit van een werknemer met financiële problemen geeft de helft van de ondervraagden de inschatting dat een werknemer met financiële problemen maximaal 20 procent minder productief is. Een kwart schat het verlies tussen de 20 en de 25 procent en nog een kwart schat het verlies aan productiviteit zelfs in op 25 procent of meer.

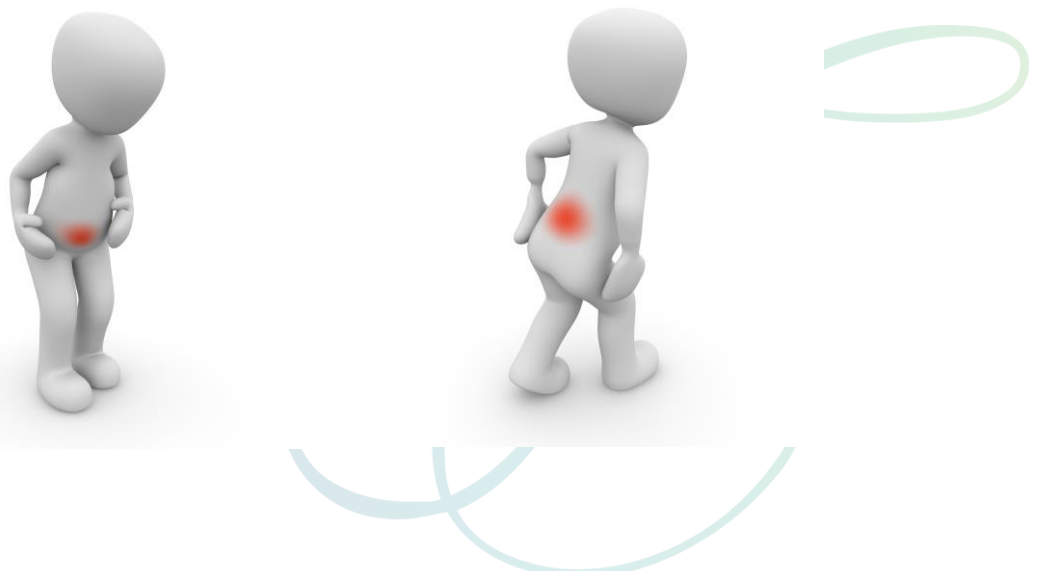
Voorbeeldberekening

20% productiviteitsverlies op een modaal inkomen van € 36.000,- is € 7.200,- per jaar

20% productiviteitsverlies op een modaal inkomen van € 36.000,- is € 9.000,- per jaar

74. Ziekteverzuim

Uit onderzoek blijkt dat 1 op de 6 verzuimgevallen als achterliggende oorzaak een financieel probleem heeft. Veel werkgevers zijn zich niet bewust van de oorzaken, mede doordat de werknemer door schaamte niet open is over zijn situatie. Waarschuwingssignalen die vaak worden gemist zijn werknemers die regelmatig kortstondig uitvallen: 50% van die gevallen ontaardt in langdurig verzuim. De helft van de ondervraagden schat het aantal ziekte gerelateerde verzuimdagen per jaar als gevolg van financiële problemen bij werknemers, in op maximaal 9 dagen per jaar. Een kwart schat het aantal ziekte gerelateerde verzuimdagen in tussen de 9 en de 14 dagen. En nog een kwart schat dat het zelfs in op meer dan 14 dagen per jaar.

75. Loonbeslag

Wederom uit onderzoek van het Nibud. Werkgevers geven aan; “De helft van de respondenten is maximaal een uur kwijt aan de verwerking van een loonbeslag. Een kwart van de respondenten is er tussen de 1 en de 3 uur mee bezig en nog een kwart geeft aan er minimaal 3 uur mee bezig te zijn.” Het verwerken van een loonbeslag kost 1 tot 3 uur. Deze kosten zijn voor het bedrijf en kunnen niet op de werknemer verhaald worden.

76. Productiviteitsverlies

Naast ziekteverzuim zijn er nog meer gevolgen van financiële problemen die zorgen voor productiviteitsverlies van een werknemers;

- Concentratieproblemen waardoor er langzamer gewerkt wordt en meer fouten gemaakt.
- Bellen met schuldeisers onder werktijd
- Stressgevoeligheid

77. Fraude/diefstal

14% van de werkgevers geven aan dat werknemers in financiële problemen fraude of diefstal plegen.

Financiële problemen en gedrag

Het is vaak het gedrag van de schuldenaar die de financiële problemen veroorzaakt heeft, zie soorten schulden. Daarnaast is er het gedrag dat de schuldenaar laat zien omdat hij schulden/financiële zorgen heeft.

78. Financiële zorgen

Zorgen over de financiën kunnen verregaande gevolgen hebben op de lichamelijke en psychische gesteldheid van de schuldenaar. Vaak worden zijn gedachten beheerst door de problemen en is er weinig ruimte voor het bedenken van een oplossing.

78. Angst

Veel schuldenaren leven in angst over de (mogelijke) gevolgen van hun schulden. Ze vinden dat ze in een uitzichtloze situatie zitten en zijn de controle compleet kwijt. Als gevolg hiervan gaan ze struisvogelgedrag vertonen. Post niet meer open maken, de telefoon niet beantwoorden etc. Dit verbetert de situatie niet.

79. Schuldeisers

Veel schuldeisers zijn incassobureaus. Deze hebben een opstelling die niet behulpzaam is voor de schuldenaar. Ze zijn er voornamelijk op gericht “hun” schuld betaald te krijgen. Los van de mogelijkheden van de schuldenaar. Lees ook de blog Schuldenaar vs schuldenaar

<http://cijfersencenten.nl/schuldeiser-vs-schuldenaar/>

Herkennen van problemen

Het vroegtijdig herkennen van financiële problemen bij werknemers kan veel ellende voorkomen. Een van signalen is loonbeslag. De financiële problemen zijn dan vaak al redelijk vergevorderd. Maar er zijn meer signalen die een indicatie zijn van financiële problemen. Bij deze de belangrijkste zodat deze herkent kunnen worden en waar nodig actie kunt ondernemen;

Herken je één van deze signalen? Ga in gesprek met de werknemer. Houd hierbij in gedachten dat in de praktijk blijkt dat de problemen vaak veel groter zijn als de werknemer op dat moment verteld. Vaak dor schaamte en gebrek aan inzicht. De schuldenproblematiek is meestal een keer zo hoog als de werknemer aangeeft.

80. Loonbeslag

Wanneer er geen afspraken gemaakt worden over de schulden of de schuldenaar komt deze niet na kan de deurwaarder naar de rechter stappen om beslag te leggen op het inkomen van de schuldenaar. Het kan ook zijn dat het zorginstituut vraagt de zorgpremie in te houden. Vaak zijn er al meer schulden en zijn de schulden al groot wanneer er loonbeslag wordt gelegd.

81. Ziekteverzuim

Uit onderzoek blijkt dat 1 op de 6 verzuimgevallen als achterliggende oorzaak een financieel probleem heeft. Veel werkgevers zijn zich niet bewust van de oorzaken, mede doordat de werknemer door schaamte niet open is over zijn situatie. Waarschuwingssignalen die vaak worden gemist zijn werknemers die regelmatig kortstondig uitvallen: 50% van die gevallen ontaardt in langdurig verzuim.

82. Stressgevoelig

De werknemer kan veel minder verdragen als normaal.

83. Concentratieproblemen

De werknemer kan zich minder goed concentreren op zijn werk. Hierdoor werkt hij langzamer en maakt meer fouten.

84. Verzoek voor meer uren

Extra inkomen kan een oplossing betekenen voor de werknemer. Daarom kan hij het verzoek neer leggen om meer uren te draaien.

85. Verzoek om een voorschot/lening

Werknemer vraagt om een voorschot op zijn inkomen en/of om een lening. Door schaamte zal hier niet altijd de

86. Sociaal isolement

De werknemer die normaal altijd mee ging naar de vrijdagmiddagborrel en andere uitjes laat het nu steeds afweten. Veel mensen durven niet toe te geven dat de oorzaak geen geld hebben is. Op deze manier raakt de werknemer in een sociaal isolement op het werk.

87. Geld lenen van collega's

Andere werknemers willen nog wel graag mee doen met collega's en lenen daarvoor geld. Ook kunnen ze vragen om een lening om een dringende betaling te doen.

88. Bellen met schuldeisers/deurwaarders

Veel schuldeisers zijn alleen overdag bereikbaar. Deze telefoontjes zullen daarom op het werkt geplaagd worden.

89. Fraude of diefstal

Helaas gebeurt het ook dat de werknemer geen andere uitweg ziet dan om fraude te plegen of te stelen van het bedrijf en/of collega's.

Quick Wins

Er zijn een aantal mogelijkheden te bedenken om snel resultaat te boeken. Zowel bij mensen met financiële problemen als preventief.

90. Overzicht en Inzicht

Het start allemaal met overzicht in de inkomsten, uitgaven en schulden. Dit geeft niet alleen inzicht, maar laat ook de omvang van het probleem zien. Regelmatig blijkt dan het probleem minder groot als gedacht. Of het is duidelijk dat het probleem zo groot is dat alleen de schuldsanering nog een oplossing is. De periode van onzekerheid is in ieder geval voorbij. De klant weet hoe hij ervoor staat.

Ik maak altijd een jaarbegroting met de klant omdat hij dan pas echt overzicht heeft.

91. Optimaliseren inkomsten

Uit onderzoek blijkt dat 40% van de Nederlanders geld laat liggen waar ze recht op hebben. Met de klant op zoek gaan naar de zaken waar hij recht op heeft kan al de oplossing van het probleem zijn. Zo had ik eens een klant waarbij het aanvragen van zorgtoeslag en de algemene heffingskorting al € 250,- per maand opleverde. Dat was voldoende om betalingsafspraken met schuldeisers te maken en voldoende geld over te houden voor de vaste lasten en boodschappen.

92. Optimaliseren uitgaven

Er zijn twee soorten uitgaven, de vaste lasten en de variabele uitgaven. Door de jaarbegroting hebben we de vaste lasten al snel goed in beeld. Vaak kan hier flink op bespaard worden door over te stappen, op te zeggen of met minder genoeg te nemen. De variabele uitgaven is vaak wat lastiger in beeld krijgen, maar ook hiervoor krijgt de klant tools. En we kijken wat gemiddeld is in zijn gezinssituatie.

Door inzicht te krijgen in de variabele uitgaven en weten wat gemiddeld is wordt de bewustwording van de eigen uitgaven groter.

93. Betaalbare betalingsregelingen

Zoals eerder genoemd zijn de meeste incassobureaus vooral geïnteresseerd in hun eigen vordering betaalt krijgen. Vaak worden er betalingsafspraken gemaakt die niet passend zijn voor de schuldenaar. Het bedrag is meestal te hoog. Dit zorgt weer voor betalingsachterstanden op andere zaken. Doordat er nu goed inzicht is kunnen we nieuwe betaalbare betalingsregelingen afspreken. Waar nodig kan dit cijfermatig onderbouwd worden. Dit zorgt vaak voor een soepelere behandeling door de schuldeiser.

94. Communicatie met schuldeisers

Communicatie met de schuldeisers zorgt ervoor dat de molen gestopt wordt en dat de bijkomende kosten van bijvoorbeeld een deurwaarder of een gerechtelijke uitspraak niet nog bij de vordering wordt opgeteld. Op deze manier kan de totale schuld beperkt worden.

95. Praktische inrichting van de financiën

Vaak lopen er allerlei zaken door elkaar en is er geen zicht op de stand van zaken. Hier zijn praktische oplossingen voor. Bijvoorbeeld de vaste en variabele uitgaven splitsen over twee rekeningen en het werken met weekgeld. Dit geeft de klant rust en hij kan makkelijk de stand van zaken bijhouden.

96. Rente

Als er leningen zijn, zijn het vaak leningen waarop de maximale toegestane wettelijke rente van 14% in rekening wordt gebracht. Deze leningen oversluiten naar een lening met een lagere rente kan vaak al zorgen voor een lagere maandlast en zorgt voor snellere aflossing van de schuld. Vaak is het ook beter voor het overzicht, de rente en de aflossing om meerdere leningen samen te voegen.

97. Reserveren

We hebben allemaal verwachte en onverwachte uitgaven. Bijvoorbeeld het eigen risico van de zorg, het onderhoud van de auto of een nieuw koffiezetapparaat. Vaak wordt hier niet voor gereserveerd, maar worden er betalingsregelingen getroffen na die tijd. Wanneer het om 1 betalingsregeling gaat is dat meestal nog te overzien. Maar wanneer er drie betalingsregelingen zijn drukt dit zwaar op het maandelijkse budget. Beter is het van te voren te reserveren, zodat de rekening in 1 keer betaalt kan worden. Dit geeft ook meer rust.

98. Empowerment

Een “mode” term maar in deze wel heel passend. Door de mensen te leren hoe ze zaken aan kunnen pakken en ze zoveel mogelijk zelf te laten doen zie je ze zelfverzekerder worden. Dit zorgt ervoor dat ze het gevoel hebben weer de controle te hebben. Hierdoor pakken ze ook weer zelf dingen aan en komen ze vaak met oplossingen waar ik niet aan gedacht had of nemen ze rigoureuze beslissingen zoals het verkopen van hun auto. En dat terwijl het eerste wat ze zeiden toen ik binnen kwam was; “Ik

verkoop mijn auto niet, wat je ook zegt!” Ze worden weer zelfredzaam op het gebied van hun financiën. Dat is ook het doel van Cijfers & Centen.

Cijfers & Centen kan ondersteunen bij het behalen van de Quick Wins, maar kan ook veel meer hulp bieden. Van E-trainingen tot workshops & trainingen tot persoonlijke begeleiding voor de werknemer, maar ook door managers en/of HR professionals te trainen en begeleiden.

Meer weten? Kijk eens op de website en neem contact op.

